

anden Opfattelse deraf. Regjeringen har i flere Aar holdt paa, at dette Overskud skulde danne en særlig Fond, en særlig Lønningsfond — Hjælpefond har man ogsaa kaldt den — og allerede dette viste ganske tydeligt, at man ikke erkjendte Statens Ret til at raade over dette Overskud i det fulde Omfang som med Hensyn til andre Indtægter. Den forrige Regjering viste sig dog senere lige over for os villig til at lade denne Bestemmelse om en særlig Lønningsfond falde, og for saa vidt fremkom der altsaa tilnærmelsesvis et Skridt til en Overenskomst; men naar jeg nu ser paa det foreliggende Forslag, finder jeg, at den nuværende høitærede Kirkeminister er vendt tilbage til en saadan særlig Fond. Jeg ser vel, at han kalder det et Aktiv, men et særligt Aktiv og en særlig Fond betyder for mig det Samme. Det er ikke Navnet „Fond“, vi have hørt Noget imod, men det er Sagen selv, det er Bestaffenheden af en saadan Fond, vi have hørt imod, og derfor kan det ikke forandre vor Dom om en saadan særlig Opførelse paa Finantsloven, at man for Fremtiden vil kalde det et Aktiv. Om den ærede Kirkeminister har ment, at dette var noget Andet end en Fond, veed jeg ikke, men man skulde næsten tro det efter de Udtalelser, der fremkom fra ham ved Sagens Forelæggelse her i Thinget. Jeg tror imidlertid ikke, at det vil lykkes ham at overbevise Mange om, at hans Aktiv er forstjelligt fra de tidligere særlige Fonde. Saaledes er da den høitærede Kultusminister kommen tilbage til yderligere at optage et alvorligt Stridspunkt, som man dog havde været berettiget til at tro var et overvundet Stadium. Den ærede Minister stiller sig paa en forbigaaende Lids Stadium med Hensyn til dette alvorlige Stridspunkt, og det forekommer mig, at han derved viser, hvad jeg dog nødig vil tro, at han staar nok saa langt tilbage som den forrige Kultusminister med Hensyn til denne Sags Afgjørelse. Hvad der hidtil med Hensyn til dette Punkt har ligget Regjeringen og os imellem, har jo været det, at vi have holdt paa, at Bevillingsmagten skulde have fuld og ubegrændset Myndighed til at bestemme om Anvendelsen af de her omhandlede Overskud, uden at være bunden af noget som helst Hensyn til, hvor vidt Pengene skulde bruges enten til Kirkens Anliggender eller til hoilke som helst andre Anliggender. Vi have netop lagt den store afgjørende Vægt paa, at det egentlige Punkt, hvorved det afgjordes, at disse Indtægter vare Statens, fuldt saa vel som enhver anden ordinær Indtægt, laa deri, at Bevillingsmyndigheden til enhver Tid kunde bestemme, hvad Brug der skulde gjøres af dette Overskud. En Bestemmelse om at lægge Afgjørelsen heraf hos Bevillingsmagten blev vedtagen, saa vidt jeg hukker, for fire Aar siden, men den blev vedtagen imod den daværende Kultusminister, og den er ikke senere tiltraadt hverken af den forrige Regjering eller af Landstinget. Det er en Bestemmelse, der er vedtagen her i Folkethinget;

men den har ikke været saa heldig at vinde Anerkjendelse fra tidligere Regjeringers Side. Man har søgt at nærme sig til denne Afgjørelse ved at sige, at dette Overskuds Anvendelse skulde bestemmes ved særlig Lov; men da denne Sag forelaa til Behandling, tror jeg, at det fra vor Side blev klarlig viist, at vi ikke kunde gaa ind paa denne Bestemmelse, naar man ikke ved særlig Lov vilde forstaa Finantsloven. Det var imidlertid netop Stridspunktet, at man ikke her ved særlig Lov vilde forstaa Finantsloven, medens man, naar der tales om Bevillingsmyndigheden, netop sigter til Finantsloven. Det er derfor klart, at der ligger, jeg havde nær sagt et gabende Svælg, men i alt Fald en stærk Modsetning imellem en Bestemmelse om, at Bevillingsmyndigheden uden at være bunden af noget som helst andet Hensyn end Hensigtsmæssigheden, til en given Tid kan bruge Overskudet til det, som til den Tid findes mest passende, saaledes at det altsaa bestemmes gennem Finantsloven ved Bevillingsmyndigheden, eller om Bestemmelsen derom kun kan tages ved en særlig Lov. Det var Bestemmelsen om, at det kun kunde ske ved særlig Lov, som var væsentlig medvirkende til, at Loven sidste Gang, den forelaa her i Thinget, ikke blev vedtagen. Jeg paastaar ogsaa, at saa længe som man ikke vil betro Bevillingsmagten at tage Bestemmelse herom, og saa længe som Bestemmelsen skal tages ved særlig Lov, saa længe ville de, som paastaa, at disse Midler ere Kirkens Eiendom — og vi vide jo, at der endnu er store og magtige Kræfter i vort Samfund, som paastaa dette — i Fremtiden igjennem dette Spørgsmaal have en god Sagen at hænge deres Hat paa. Forslagsstillerne til det følgende Forslag paa Dagsordenen kunne derfor ikke gaa ind paa en saadan Afgjørelse. De Punkter, jeg her har berørt, ere de to Hovedpunkter, som ville være os og Regjeringen imellem med Hensyn til det foreliggende Lovforslag. Man vil maasse sige, at det at henregne disse Penges til et særligt Aktiv egentlig ikke vil sige Noget, og jeg har virkelig før hørt omtale, at det i Grunden var en ligegyldig Sag, om man satte „et særligt Aktiv“ eller „Statskassen“, men at det betyder noget ganske overordentlig Meget, vil man kunne se baade af Udfattelsen af det herhen hørende Stykke i Lovforslagets § 13 og af de Ord, hvormed den høitærede Kirkeminister forelagde Lovforslaget. Der staar nemlig her i det vigtigste Stykke af § 13: „Det mulig i et eller flere Finantsaar herefter fremkommende Underskud søres forskudsvis til Udgift paa Kirke og Undervisningsministeriets Budget. Naar i andre Finantsaar Indtægterne overstige Udgifterne, opføres et til Overskuddene svarende Beløb paa Finantsloven blandt de til Erhvervelse af Formue bestemte Summer som Bidrag til et særligt Aktiv, der bliver at anvende til Dækning af de ommeldte Underskud paa Kontoen „Kirkelige Diemed““. Naar den høitærede Minister kan tale om Udgifter og Indtægter paa